

Voorzitter: I. Huitema (PvdA)

Namens de raad: B. Leemhuis (GL), R. Pestman (PvdA), T. Rustenbiel (D66), W. Pechler (PvdD), R. Staijen (Stadspartij), H. de Waard (SP), R. Heiner (VVD), K. de Groot (S&S), L. Dwarshuis (CU), E. Armut (CDA), L. van der Laan (PvhN), D. Ram (PVV)

Namens het college: R. van Niejenhuis (wethouder)

Namens de griffie: S. van Erp

1.2: Mobiliteit

00:14:00

Voorzitter: Goedemiddag, allemaal. Als jullie gaan zitten, begin ik vast. Het is nu wat altijd rumoerig, maar ik begin wel vast. Welkom allemaal bij deze meningsvormende sessie over de begroting. Een specifiek programma 1.2, mobiliteit. We hebben 50 minuten, dus ik ga strak op de tijd zitten. Tweeëneenhalve minuut per fractie is exclusief interrupties. Het is inclusief de vragen aan de wethouder. Tevens heeft het college tien minuten. Wethouder Broeksma is helaas aanwezig. Daarom is namens het college vandaag wethouder Van Niejenhuis aanwezig. We werken zoals bekend vandaag weer in twee termijnen, dus laat ik direct beginnen. Wie wil vragen stellen voor in de eerste termijn? Partij voor de Dieren.

00:14:53

De heer Pechler: Voorzitter, het is goed om te lezen dat er komend jaar wordt gestart met een studie om de groeiende mobiliteitsvraag door de bouw van woningen in Stadshavens, Meerstad en de Eemskanaalzone op te kunnen vangen. Mij is de afgelopen maanden opgevallen dat Q-link 6 - de belangrijkste ov-link naar Garmerwolde, Ten Boer en Ten Post - standaard met vertraging rijdt. Ik vroeg me af of het college bereid is om in die studie de mogelijkheid van een busbaan over het Damsterdiep mee te nemen.

00:15:16

Voorzitter: VVD.

00:15:22

De heer Heiner: Dank, voorzitter. In de begroting valt te lezen dat er in 2024 een nieuwe bezoekersvergunning wordt geïntroduceerd. Kan de wethouder ons alvast een voorproefje geven hoe dit eruit gaat zien?

00:15:33

Voorzitter: ChristenUnie.

00:15:37

De heer Dwarshuis: Dank u, voorzitter. Als aanvulling op die bezoekersvergunning is de vraag van mijn fractie of we daar ook de discussies in meenemen die we over mantelzorgers hebben gehad en over hun parkeerproblemen.

00:15:51

Voorzitter: Vraag van de SP.

00:15:58

De heer De Waard: Er staat al veel in over het veiliger maken van de gemeente in de begroting. De SP-fractie vroeg zich nog af of bewoners ook onveilige situaties aan

kunnen geven in hun buurt. Eerder hadden we ook zo'n soort lijst waarop bewoners dat konden doen. Die betrokkenheid van de bewoners zou wel goed kunnen helpen bij het veiliger maken van de gemeente. We vroegen ons af wat de mogelijkheden daarvoor zijn.

00:16:21

Voorzitter: Zijn er voor de rest geen vragen meer? Ik check even of ik te snel ga. Dan kijk ik naar rechts naar de wethouder.

00:16:36

Wethouder Van Niejenhuis: Dank, voorzitter. Ik neem waar namens als Philip Broeksma als jullie weten, dus ik denk dat een aantal van de vragen die nu gesteld worden technisch nagevraagd moeten worden. Een voorproef op de nieuwe bezoekersvergunning kan ik nog niet geven. Daar wordt nu aan gewerkt en we komen daar begin volgend jaar op terug. Ik ga even navragen of we daar straks al iets over kunnen zeggen. De busbaan op Damsterdiep: volgens mij zit die nu niet in de plannen. Volgens mij denken wij na over de totale herprofilering van het Damsterdiep in relatie tot het project Stadshavens en gaan we juist vanuit dat we daar veel meer prioriteit bij de fietser zouden moeten leggen. Volgens mij zit de busbaan nu niet in die plannen, maar ook dat zal ik technisch nagaan. Bewoners betrekken bij veilige situaties in de buurt is een vraag de SP. Dat lijkt me een uitstekend idee en volgens mij is dat ook al iets wat gebeurt in die volledige transitie van straten van 50 omvormen naar 30 bijvoorbeeld. We willen juist nadrukkelijk gaan kijken met de buurtbewoners, wijkverenigingen wat locaties zijn die nu als onveilig worden ervaren en misschien ook wel de keuzes die we maken mede daar afhankelijk van maken. U weet wel als raad dat wij proberen geld met geld te maken, dus ook kijken naar waar moeten we riolering vervangen? Waar gaan warmtenetten in? Het wordt een factor in de totale afweging.

00:18:06

Voorzitter: Dan kunnen we nu over op de eerste woordvoering. Graag handen omhoog voor de eerste woordvoering. Student en Stad.

00:18:16

Mevrouw De Groot: Als niemand wil, dan begin ik graag. De weg die het college is ingeslagen op het gebied van mobiliteit past bijna geheel bij de visie van Student en Stad. We zijn hard op weg naar een jonge, gezonde en een schone gemeente. We hopen dat inwoners van mijn leeftijd geen auto kopen, omdat er volwaardige deelbare alternatieven zijn. We hopen dat de inwoners van de leeftijd van de heer Leemhuis geen tweede auto kopen, maar bijvoorbeeld de kinderen naar school brengen met een deelbakfiets. Ik ben heel benieuwd naar de pilot hierover. In een deel van de begroting wordt uiteraard stilgestaan bij lopen en fietsen en ook bij fietsparkeerplekken en fietsverkeersveiligheid. Er is 400.000 structureel vrijgemaakt voor het herinrichten met straten, samen met onze inwoners. Heel erg mooi! Fietsvlonders die kunnen hier ook deel van uitmaken. Hier heeft mijn fractie voor de zomer door middel van een aangenomen motie aandacht voor gevraagd. De kwestie was toen dat de relatie van fietsvlonders en het plaatsen van permanente fietsvoorzieningen spaak liep, omdat het geld op was. Dit vinden wij in Groningen fietsstad doodzonde, dus zien wij dit niet graag nog een keer gebeuren. Helemaal niet omdat het hier niet om gigantische bedragen gaat. Dit probleem lijkt nu

ondervangen te zijn. Superfijn. Graag hoor ik in de vorm van een toezegging van de wethouder dat de relatie van de fietsvlonders en het plaatsen van permanente voorzieningen geen financiële hinder zal ondervinden in 2024 zoals die wel in 2023 er is geweest. Daarnaast beslaat verkeersveiligheid een groot deel van dit hoofdstuk van de begroting. Onderdeel hiervan is de integrale aanpak scholen. Er staat dat het college wil dat lopen en fietsen naar school weer de norm wordt. Hier kunnen wij het niet meer mee eens zijn. Maar om veilig van het ene dorp naar het andere dorp te komen, te fietsen of van je dorp naar de stad te komen, is het heel belangrijk dat de verlichting van fietsroutes op orde is. Mevrouw Goodijk en ik zijn laatst naar de oostelijke rand van onze gemeente gefietst in de vroege ochtenduur en we waren blij dat we niet alleen waren, want de verlichting liet bij sommige plekken wel te wensen over. Dit punt zijn wij nog onvoldoende tegengekomen in de begroting en hier hebben we ook schriftelijke vragen over gesteld. Kan de wethouder toezeggen dat aandacht voor de verlichting van fietspaden ook onderdeel wordt van deze integrale aanpak scholen? Dit was dat. Dank u wel, voorzitter.

00:20:47

Voorzitter: Volgende woordvoering van Stadspartij.

00:20:56

De heer Staijen: Dank, voorzitter. In grote lijnen kan de Stadspartij wel instemmen met de meeste plannen die voor '24 op het gebied van mobiliteit vermeld zijn. We hebben een paar kanttekeningen. Ten eerste: we zijn erg kritisch op het zetten van knips op verschillende locaties in de stad. Het dwingen van autoverkeer naar de ring, ook als alleen maar behoefte is om naar een ander taartpuntje van de stad iets verderop te komen, blijft bij ons zorgen oproepen. Dat is kilometers maken voor niks. De motivering en de feitelijke onderbouwing van raadsvoorstellen voortzetten van knips zal dan ook zeer overtuigend moeten zijn, wil dat door ons geaccepteerd worden. Dan de tweede: het ov-aanbod. Door dat steeds verder af te stemmen op het aantal reizigers dat er op een bepaald traject gebruik van maakt, wordt het netwerk en de frequenties steeds verder uitgekleeft. Er blijven alleen maar hoofdlijnen over.

00:21:51

Voorzitter: U heeft een interruptie van de ChristenUnie.

00:21:58

De heer Dwarshuis: Voorzitter, dank u wel. Meneer Staijen, ik moest even nadenken. U heeft het over taartpunten en toen dacht ik: dat doen we volgens mij in Groningen al 50 jaar. Wat zou volgens u dan een oplossing zijn om autoverkeer in de stad op een hele korte afstand te vermijden?

00:22:17

De heer Staijen: Het is de vraag of je het autoverkeer in de stad op korte afstand absoluut moet vermijden. Dat je het moet belemmeren, zijn we het over eens. Het moet niet te gemakkelijk zijn om rondjes over de binnenring of zo te rijden, maar het moet wel mogelijk blijven om van de ene sector naar de ander te gaan zonder dat je helemaal buitenom naar die ringweg moet en weer terug. Dat is alleen maar kilometer verstoken voor niks. We verwachten juist dat ouderen steeds langer thuis blijven wonen in de wijken. Daar waar het ov uit de wijken wegbezuinigd wordt, zet de gemeente dan nu in op wat ze noemen fijnmazig wijkvervoer. Voorzitter, hier wordt weer een beroep gedaan op vrijwilligers om gratis die dingen te doen waar de

burger al via de belastingen voor betaald heeft. Volgens de Stadspartij zijn we zachtjes aan de grens wel gepasseerd van wat we nog van onze inwoners mogen verwachten wat ze vrijwillig voor de gemeente gaan doen. Tot slot dit: we zijn nog steeds van mening dat de gemeente Groningen niet van alles en nog wat zelf moet gaan uitvoeren, terwijl er partijen in de markt zijn die effectief en efficiënt zo'n dienst als bijvoorbeeld aanleggen van een laadinfrastructuur kunnen realiseren. De voortgang van het uitrollen van deze infrastructuur zullen we dan ook zeer kritisch blijven volgen, want wij denken nog steeds dat we nu de verkeerde kant opgaan. Dank u.

00:23:33

Voorzitter: Er was nog een interruptie van de SP.

00:23:36

De heer De Waard: Is het niet uit onderzoeken gebleken dat juiste gemeente veel efficiënter die laadinfrastructuur kan plaatsen en dat juist de markt niet kon voorzien en geen gemeentedeckend netwerk kon aanleggen wat wel de bedoeling is? Het is ook nog eens financieel beter als de gemeente dat doet. Heeft de Stadspartij daar geen oren naar?

00:24:02

De heer Staijen: Het is juist gebleken dat marktpartijen het beter kunnen dan de gemeente. De gemeente gaat ook in dit geval nog steeds alleen zelf de regie voeren en daarna besteden ze het uit bij een marktpartij. Ik weet niet bij welke grote aannemer, maar het was een hele bekende. Dat er in het verleden fouten gemaakt zijn, toen bovendien niet alleen de gemeente maar ook de provincie daar de regie over voerde, doordat palen op verkeerde plaatsen stonden en alleen op die plaatsen neergezet werden waar dik geld verdiend werd... Je kan in de opdracht aan de aannemers of aan welk bedrijf je dat ook doet verwerken van wanneer en hoe dat moet. Het is niet gezegd dat het nou ineens beter gaat worden nu het een soort staatsbedrijf gaat worden. Daar zijn we fel op tegen.

00:24:49

Voorzitter: Volgende woordvoering van VDD.

00:24:55

De heer Heiner: Dank, voorzitter. Dit college zegt telkens dat parkeren geen melkkoe is. Toch is de verwachting dat er in 2024 ruim 19 miljoen euro wordt opgebracht door de automobilist. Dan kan wat de VVD betreft niet langer worden volgehouden dat parkeren geen melkkoe is, want de opbrengsten zijn 4 miljoen hoger dan afgelopen jaar. De VVD is blij dat het college het belang van auto-afhankelijkheid in de regio ziet en benoemd. Echter vergeten het college dat ook mensen in de stad afhankelijk zijn van de auto. Dat is goed terug te zien in de eerdergenoemde melkkoe, namelijk betaald parkeren. Stel, voorzitter, deze coalitie en het college vinden dat betaald parkeren echt geen melkkoe is. Waarom zijn de extra opbrengsten dan niet teruggegaan naar de automobilist door bijvoorbeeld het verlagen van de tarieven? Heeft de wethouder dit overwogen of is stiekem met extra ophalen van geld een doel op zich? Naast bereikbaarheid bij auto is voor de VVD ook goed openbaar vervoer van groot belang. We vragen ons wel af wat we ervoor terugkrijgen om onderdeel te zijn van een gemeenschappelijke regeling van het OV-bureau Groningen Drenthe. We zijn ook risicodragers voor 21 procent. We hebben hier als gemeente uiteindelijk

ook weinig over te zeggen tegenover die twee provincies. De VVD gaat daarom ook een motie indienen om uit de gemeenschappelijke regeling te stappen en van het risicodragerschap af te zien.

00:26:11

Voorzitter: Interruptie van D66.

00:26:14

De heer Rustebiel: Dit roept bij mijn fractie wat vragen op. Aan de ene kant zegt u van wij willen ons inzetten voor goed openbaar vervoer en vervolgens zegt u van wij willen liever dat de provincie daarover gaat in plaats van wijzelf. Hoe legt u dat nu uit? Wat vindt u nu eigenlijk belangrijk?

00:26:29

De heer Heiner: Voorzitter, het is heel raar dat wij gaan over het openbaar vervoer in Meppel, in Emmen en dat wij de enige gemeente zijn die onderdeel uitmaken van die gemeenschappelijke regeling. We hebben hier al eerder een debat over gevoerd en toen legde de wethouder ook uit dat het komt door de geschiedenis en dat we daardoor zijn gekomen waar we nu zitten. Dan denk ik: volgens mij is dat een fout in de geschiedenis en moeten we die herstellen door af te zien van dat risicodragerschap.

00:26:55

Voorzitter: Interruptie GroenLinks.

00:26:59

De heer Leemhuis: Waarom alleen de gemeente Groningen nog in een GR zit rondom ov heeft natuurlijk met de neoliberale koers van de VVD te maken, die alle gemeentelijke vervoersbedrijven heeft laten afschaffen met uitzondering van die in Den Haag, Rotterdam en Amsterdam. Ik herhaal even de vraag van de heer Rustebiel: als de VVD ov belangrijk vindt, is het dan niet juist zo dat het heel goed is dat de gemeente Groningen aan de bestuurstafel van het OV-bureau zit om ervoor te zorgen dat het het beste ov voor de gemeente Groningen krijgt?

00:27:31

Mevrouw De Groot: VVD.

00:27:34

De heer Heiner: Voorzitter, wij vertrouwen erop dat de twee provincies dat samen heel goed kunnen. Zij hebben samen ook de meeste zeggenschap en die beslissen uiteindelijk. Wij zitten eigenlijk voor bijna niets aan tafel, maar we zijn wel risicodrager. Dat vinden wij onverstandig.

00:27:48

Voorzitter: Graag verder met je woordvoering.

00:27:53

De heer Heiner: Wij gaan dus een motie indienen om af te zien van de gemeenschappelijke regeling en het risicodragerschap. Destijds gaf de wethouder aan goed te kunnen volgen om van het risicodragerschap af te zien. Wij vragen ons af of dat nog steeds het geval is. Dank u wel.

00:28:07

Voorzitter: Volgende woordvoering van SP. Hier mag ook wel een beetje tempo in komen.

00:28:17

De heer De Waard: Dank, voorzitter. Toen ik begroting las, vond ik heel veel goede dingen. We streven naar een schone en veilige gemeente en zetten daar ook concrete stappen voor, bijvoorbeeld het inrichten van straten zodat auto's 30 kilometer per uur gaan rijden of het verduurzamen van het busvervoer. Dat zijn hele goede stappen. Heel positief. Nog een ander positief punt is dat we de laadinfrastructuur weer in eigen hand nemen. Het kon niet, het was als inefficiënt, het was veel te duur, hoorde mijn fractie toen we ervoor pleitten om het in eigen beheer te nemen. Als puntje bij laadpaaltje komt, viel het allemaal toch wel mee en was het zelfs voordelig.

00:28:59

Voorzitter: Een interruptie van de VVD.

00:29:00

De heer Heiner: Dank, voorzitter. De SP zegt dat het voordeliger is, maar toch is er 400.000 euro extra gereserveerd ten opzichte van afgelopen jaar. Hoe legt u dat dan uit?

00:29:14

De heer De Waard: Ik kan me zo voorstellen dat we daar ook natuurlijk in moeten investeren. Als we in '25 een dekkend netwerk willen hebben, moet daar ook geld naartoe. Dat vind ik helemaal niet raar. Ik vind het juist goed dat wij ons gemeenschap investeren in de dingen die wij belangrijk vinden met elkaar. Zo blijkt dat innovaties als de laadpaleninfrastructuur het beste uitgevoerd kunnen worden door een overheid. Die gaat voor het algemeen belang en niet voor de winst.

00:29:47

Voorzitter: Er was nog een vervolgvraag net van VVD, die ik net heb geskipt vanwege de tijd, want ik had niet verwacht dat zo snel zou gaan.

00:29:51

De heer Heiner: Voorzitter, u geeft aan dat er geïnvesteerd moet worden. Als je gaat investeren in laadpalen verwacht je ook dat er heel snel geld wordt opgebracht, dus ik snap niet waarom de lasten 400.000 euro hoger zijn dan de baten. Volgens mij wordt het helemaal niet goedkoop, maar juist duurder doordat we het zelf gaan doen en hadden we het beter aan de markt kunnen overlaten. We hadden goede afspraken kunnen maken met de markt en hadden zij het uiteindelijk goedkoper gekund dan wij.

00:30:18

Voorzitter: SP.

00:30:18

De heer De Waard: Als ik mij de stukken, bij de sessie toen het daarover ging, goed kan herinneren, kwam eruit dat het over enkele jaren zelfs geld gaat opleveren voor de gemeente. Dat is voor nu een investering die we moeten doen, maar dat zullen dubbel en dwars terugverdienen. We hebben al eerder geprobeerd met de markt die afspraken te maken. We hebben hen eerder het vertrouwen gegeven en dat was dus

onterecht. Mijn partij is er heel blij mee dat we eindelijk die verantwoordelijkheid nemen en gaan zorgen voor een dekkend netwerk.

00:30:46

Voorzitter: Helder. Volgende woordvoering van GroenLinks.

00:30:51

De heer Leemhuis: Dank u wel, voorzitter. Ik ga een beetje buiten het onderwerp van deze vergadering, aangezien we willen een hele goede begroting hebben met hele goede voorstellen. We beginnen met complimenten aan de fractie van het CDA, want ik vind het erg goed dat een partij de moeite neemt om een grondig stuk te maken waarin zij de analyse maakt van hun voorstellen en hun ideeën voor de begroting. Dat het niet mijn keuzes of die van mijn partij zouden zijn, spreekt voor zich. Ik vind het zeer prijzenswaardig dat wij een debat op inhoud kunnen voeren, omdat een partij daar veel werk in stopt. Daar wou ik mee beginnen en dan kan ik dat meteen als kapstokje gebruiken voor de onderwerpen die hier ter sprake komen. In de tegenbegroting zegt het CDA van wij zijn niet zo van het herwinnen van de openbare ruimte. We willen bezuinigen in de aanpak van de binnenstad. We willen het sturingsinstrument van parkeren niet gebruiken om de openbare ruimte te herwinnen. Over de reclamebelasting komt vanmiddag nog wel een debat over en volgende week. Dat is ook wel of niet herwinnen in de openbare ruimte. Dat ik het niet eens ben met de tegenbegroting van het CDA, ook op de onderwerpen rondom mobiliteit, maakt niet dat ik het geen goed idee van hen vind om een tegenbegroting te maken. Ik geloof dat ik nu wel meer dan genoeg complimenten heb gegeven, maar ze zijn wel gemeend. Het is heel goed, want er zijn ook partijen die zeggen wat ze niet willen, maar maken dan niet de harde keuzes. Dat het CDA dat wel doet, is zeer te prijzen. Het doet me ook terugdenken aan de keer dat mijn partij in de oppositie zat en een tegenbegroting indiende om de tram te behouden. Dan zijn we ook weer bij het onderwerp van deze commissie. In die tijd was de discussie: is de tram wel of niet betaalbaar? Ik hoorde al in de vorige sessie raadsleden beweren dat die niet betaalbaar was, maar samen met de ChristenUnie hebben wij in 2012 een tegenbegroting gemaakt die bewees dat de tram betaalbaar was geweest. Als we dat gedaan hadden, dan hadden we nu een veel hoogwaardiger ov-systeem voor Groningen gehad. Dat brengt me bij volgend jaar, maar ik zie een handje.

00:33:17

Voorzitter: Een interruptie van de VVD.

00:33:18

De heer Heiner: Dank, voorzitter. Is GroenLinks nog steeds groot voorstander van de tram?

00:33:23

De heer Leemhuis: Ja, zeker. Dat is geen geheim. Dat staat altijd in onze verkiezingsprogramma's, dus dat zou de heer Heiner moeten.

00:33:29

Voorzitter: Een korte vervolgvraag, daarna verder met de woordvoering.

00:33:33

De heer Heiner: Het verbaast me dan toch, voorzitter, dat meneer Leemhuis zegt dat

die de begroting geweldig vindt, maar iets waar hij wel voorstander van is, is daar geen onderdeel van. Waarom dient u daar een amendement voor in?

00:33:43

De heer Leemhuis: Het is wel heel grappig dat de heer Heiner weer niet precies weten hoe het zit, want er wordt volgend jaar een ov-visie gemaakt. Bij de eerdere behandeling van de mobiliteitsvisie heeft ook mijn partij gezegd dat wij nog altijd een groot voorstander zijn van de tram en dat we hopen dat die in de ov-visie terugkomt. Er zijn wel veranderende omstandigheden, omdat toen - tien jaar geleden - besloten werd genomen om de tram niet aan te leggen heel veel geld is weggegooid dat er nu niet meer is. GroenLinks heeft nooit beweerd van we leggen morgen een tram aan, want dat is heel duur en daar moet je voor sparen en dat moet je aanleggen. Mijn partij zegt nog altijd dat het beter zou zijn voor Groningen als er een tram zou worden aangelegd, omdat er voldoende dikke ov-lijnen zijn die dat rechtvaardigen.

00:34:31

Voorzitter: Graag tot een afronding komen.

00:34:31

De heer Leemhuis: Heel kort dan nog. Verkeersveiligheid is een belangrijk thema in deze begroting. Dat juichen wij toe. Wij vinden ook dat daar meer aandacht naar moet. Dat is heel goed. Wij zijn heel blij met de projecten die rondom de fiets eraan komen zoals een fietsstalling, zoals de Korreweg, zoals andere fietsroutes, zoals de fietsroute [crosstalk]

00:34:52

Voorzitter: Ik ga u nu afronden.

00:34:52

De heer Leemhuis: Dank u wel, voorzitter.

00:34:52

Voorzitter: Volgende woordvoering van CDA.

00:34:57

Mevrouw Armut: Dank, voorzitter. Allereerst ook dank aan de heer Leemhuis voor de complimenten. Ik zal ze met veel plezier aan de rest van de fractie doorgeven. Er gebeuren een hoop mooie dingen in onze gemeente. We zien een gemeente waarin veel gefietst en gewandeld wordt en dat is natuurlijk heel goed. Juist hierom vinden we het dan ook jammer dat de extra fietsenstallingen, vooral in het westen van het centrum, zo lastig van de grond komen. Die extra stallingsmogelijkheden zijn echt heel hard nodig, ook om de jungle aan fietsen die we vaak in het westelijke deel van het centrum zien op te lossen en daar meer ruimte te creëren. Voorzitter, ruimte creëren is toch wel iets waar deze gemeente heel erg mee bezig is. Dat klinkt natuurlijk heel mooi. Helaas hebben we ook de nadelen van de afgelopen jaren duidelijk gezien. Met de grootschalige uitbreiding van betaald parkeren is er voor veel autobezitters een enorme last bijgekomen, vaak terwijl er helemaal geen parkeerprobleem in hun wijk was. Niet alleen heeft dit in sommige gevallen juist tot parkeerproblemen geleid, denk bijvoorbeeld aan de bewoners van sociale huurwoningen die nu enorme bedragen betalen voor privéplekken, maar ook voor bewoners die nu de lasten van bijvoorbeeld bezoekersuren en een extra aanslag op hun portemonnee hebben. Niet voor niks heeft het CDA, vaak tevergeefs, veel

voorstellen gedaan. Sommige voorstellen zijn wel aangenomen. Denk aan de maatschappelijke parkeervergunning, maar ook de motie om te onderzoeken hoe we de tweede en de derde schil gelijk kunnen trekken naar het lagere tarief, omdat het op dit moment gewoon oneerlijk is dat het tweede schil meer betaalt. Voorzitter, het CDA is van mening dat autobezitters in een tijd waarop de gemeente op Leiden de hoogste woonlasten kent en zonder volwaardig alternatief als openbaar vervoer zo als melkkoe wordt gebruikt. Het CDA doet daarom volgende week voorstellen om te buigen en voor Groningers - of dit nou bewoners of ondernemers zijn - de last te verlichten.

00:36:55

Voorzitter: Een interruptie van GroenLinks.

00:36:57

De heer Leemhuis: Voorzitter, dat standpunt van het CDA rondom dat te parkeren is niet nieuw en daar heb ik eigenlijk ook best wel begrip voor. De vraag is alleen: voor Q2 staat gewoon de herziening van het betaald parkeren op de agenda. Ik ben een beetje verbaasd dat nu plotseling zo tussendoor het CDA komt met een vrij abrupt voorstel om de tarieven in de tweede schil zo terug te nemen.

00:37:26

Voorzitter: CDA.

00:37:29

Mevrouw Armut: Dank voor de vraag. Ik snap de vraag ook en tegelijkertijd denk ik wat de heer Leemhuis in zijn eigen woordvoering als zei: als je het zo vaak hebt over bepaalde dingen in de gemeente waar je niet mee eens bent, vind ik dat je een keer zelf het heft in handen mag nemen en moet zeggen van hiervan zouden wij het betalen. We hebben uitgezocht wat het kost. Het is een enorm bedrag. Dat gaan we waarschijnlijk ook als het voorstel niet wordt aangenomen van het college horen in februari. Dan wil ik niet te cynisch zijn, maar dan kan ik me ook al enigszins voorstellen waar dat op uit gaat lopen. Dan vind ik dat wij als CDA ook gewoon zelf het voorstel moeten doen en kunnen zeggen van hiervan gaan wij het dan betalen.

00:38:06

Voorzitter: Dan gaan we nu naar de volgende woordvoering van Partij voor de Dieren.

00:38:12

De heer Pechler: Het deelprogramma mobiliteit van de begroting is mooi, maar bevat tegelijkertijd weinig nieuws. Dit jaar hebben we al ontzettend veel gesproken en gedebatteerd over de uitvoeringsprogramma's van de mobiliteitsvisie, parkeren en bruggen in onze gemeente. Toch is het goed om alle plannen voor 2024 nog eens opgesomd te zien. Het is een enorme berg werk die volgend jaar verzet wordt: meer schoolstraten, fietsvlonders, laadpalen in buurtstallingen, deelbakfietsen, vaste standplaatsen voor deelauto's, sinds vandaag ook de vaste hubs voor deelscooters en meer intelligente verkeerslichten. Allemaal projecten die bijdragen aan een duurzamer, groener en veiliger verkeerssysteem. Als fractie kijken we bijzonder uit naar de opening van de Suikerzijderoute, het toegankelijker maken van het Noorderstation en de resultaten van het onderzoek naar de knips in Paddepoel en het stationsgebied. Ook is het goed om te zien dat er aandacht wordt besteed aan de

veiligheid en het comfort van fietsers in het buitengebied door de blijvende inzet op snelfietsroute en de realisatie van een fietspad tussen Wittewierum en onze bureaus van Midden-Groningen. Genoemd wordt dat in 2024 verder wordt gewerkt aan het beschikbaar maken van alle relevante mobiliteitsdata zodat het structureel en correct kan worden aangeleverd aan de landelijke organisaties. Die extra inzet is volgens mij hard nodig, want het afgelopen jaar waren zelfs de live navigatiesystemen zoals Google Maps door alle werkzaamheden en afsluitingen - rondom niet alleen de ring zuid, maar ook FC-wedstrijden in de Euroborg - niet te vertrouwen, wat voor veel zoekverkeer en frustratie zorgt. Als fractie houden we tot slot ons hart vast voor de operatie ring zuid volgend jaar: 80.000 auto's per dag minder op de Groningse wegen. Het is een enorm forse opgave. Kan de wethouder toelichten hoe de gesprekken met de grote bedrijven en instellingen vlotten om een beetje de mobiliteit te spreiden en meer thuis te werken, en wat wij als raadsleden kunnen doen om deze operatie zo voorspoedig mogelijk te laten verlopen?

00:39:59

Voorzitter: Interruptie van GroenLinks.

00:40:02

De heer Leemhuis: Dank u wel, voorzitter. Ik herken de zorgen. Aan de andere kant ben ik best optimistisch en ik vraag me af of de Partij voor de Dieren dat ook zou kunnen zijn, omdat operatie Julianaplein ook een groot succes was. Het was natuurlijk wel een andere tijd, corona net geweest. Maar toch, dat is het voorbeeld wat we hebben. Als iedereen gaat fietsen, de bus gaat nemen, thuis gaat werken, op andere momenten, dan kan het toch?

00:40:25

Voorzitter: Partij voor de Dieren.

00:40:27

De heer Pechler: Voorzitter, ik ben iets pessimistischer dan de heer Leemhuis. Misschien wel in het algemeen in het leven, maar in ieder geval op dit punt. Dat komt inderdaad omdat we nu niet meer in de pandemie leven en er sowieso meer mobiliteit is. Ik woon sinds een half jaar in Oosterpark en tijdens de ochtend- en middagspits staat het hele wegennet compleet vast. Je doet soms wel een half uur over een stuk rijden waar je normaal tien minuten over doet. Als je dan ook nog die afsluitingen die er aangekomen daarbij optelt... Daarom houd ik dus mijn hart vast.

00:40:59

Voorzitter: We gaan naar de volgende woordvoering van D66.

00:41:05

De heer Rustebiel: Dank, voorzitter. Het college heeft al een paar jaar lang een prima visie op mobiliteit die wij onderschrijven. Het is fijn dat er nu ook uitvoering in zicht komt, want daar heeft het wel eens wat aan ontbroken. Ik denk dat het uitvoeringsplan lopen, fietsen en verkeersveiligheid echt een hele goede stap is om wat concreter aan de slag te gaan met verkeer, want er moet nog heel veel gebeuren. Tegelijkertijd spreek ik mezelf een beetje tegen als ik zeg dat ik voor west juist visie mis. We hebben nog steeds geen zicht op de Westflank-studie, we weten nog niet hoe de Friesestraatweg eruit moet komen te zien. Vervolgens betekent dat ook dat we de ring west nog niet goed in kunnen tekenen. Dat betekent weer wat

voor hoe wij de woonwijken daar willen ontwikkelen. We hebben gewoon echt een ontzettend groot probleem op west, omdat het college nog geen keuzes maakt over hoe het daar op wil lossen qua verkeer. Ondertussen wordt er dan wel zo'n toren gebouwd. Dat is de verkeerde volgorde. Ik snap dat het een oud dossier is, dilemma om daarmee te stoppen, maar dat is echt niet hoe het moet. Het is echt nodig dat het college eens een keer een keuze maakt. Ik denk te beginnen bij de Friesestraatweg en dan het hele rijtje wat ik net noemde. Anders komen we in dat gebied niet verder. Dan het herwinnen van de openbare ruimte, mijn tweede punt. We horen we heel vaak. Ik word er soms wel een beetje moe van. Je hoort het bij reclamebelasting, bij parkeertarieven, bij precario. Je hoort het bij allerlei dingen, behalve als er echt openbare ruimte herwonnen wordt. Dat vind ik te weinig gebeuren. Natuurlijk ken ik wel een aantal specifieke voorbeelden, maar ik zou toch echt veel meer meters willen maken met het idee wat we ooit in de oude parkeervisie al hadden, om de regie van straten veel meer aan bewoners te geven, om die openbare ruimte te gaan herwinnen. Het herwinnen van de openbare ruimte is nu toch een beetje te veel een schaamlap om bijvoorbeeld belastingen te onderbouwen. Ik zou het college echt wel aanmoedigen om wat moediger te zijn, om harde keuzes te maken om die openbare ruimte ook echt te gaan herwinnen. Volgens mij zijn we er met zijn allen aan toe. Een groot deel van de raad vindt het ook een goed idee. College, wat meer moed en meer actie hiermee. Dan nog wat losse punten. Ik heb al gezegd bij de discussie over stationsgebied van zie je dat nou niet alleen als ruimtelijke ontwikkeling, hoe mooi de plannen ook zijn, maar heb oog voor het verkeersknooppunt wat een hoofdstation altijd zou zijn en al het verkeer wat er naartoe moet. Heb oog voor de Parkweg bij een eventuele afsluiting. Heb oog voor al die fietsen stromen. Bekijk het nou niet te ruimtelijk, maar ook wat meer verkeerskundig. Nog een kleiner puntje. Dat is de handhaving van fietsparkeren. Mijn fractie zegt eigenlijk altijd al van ga strenger handhaven als je alternatieven hebt. Ik vind dat de volgorde op sommige plekken een beetje verkeerd is. Daar worden fietsen weggesleept, terwijl er nog niet genoeg stallingscapaciteit is. Zelfs aan de kant van de binnenstad, waar we nu zitten, zitten die stallingen ook al regelmatig vol. Ik zou zeggen: maak werk van dat fietsparkeren. Als het niet lukt, wees dan ook een beetje coulanter met die handhaving, want we zijn een fietsstad met elkaar.

00:43:58

Voorzitter: Volgende woordvoering van PVV.

00:44:04

De heer Ram: Dank u wel, voorzitter. Het zal u niet verbazen dat de PVV zich grotendeels niet kan vinden in deze begroting. Wij zien niets in het autoluw maken van de stad. Voor gezinnen, vaak noodgedwongen tweeverdieners, middeninkomens in onze inwoners in de dorpen is de bereikbaarheid van de stad essentieel met de auto en is ook de auto essentieel voor hun dagelijks functioneren. Ook het parkeerbeleid is ons een doorn in het oog. Het CDA heeft ook er ook al iets over gezegd. Het waterbedeffect is er geweest, het is over de schutting van de particuliere parkeerterreinen gegooid. Ook de parkeertarieven worden weer aangepast. Dat is ons ook weer een doorn in het oog. Dit college zet in op lopen, fietsen en ov, maar op ov is enorm bezuinigd. Die doelstelling gaat u volgend jaar gaan sowieso niet halen. D vraag aan het college: hoe gaat u deze doelstelling halen komend jaar, terwijl het twee jaar lang al bezuinigd is? Graag een antwoord daarop. Een ander

doelstelling is de verkeersveiligheid. Daar zit natuurlijk een langetermijnvisie aan vast. Gezien het gaat over 2024 en gezien alle herinrichtingen, werkzaamheden, een enorme toename van fietsen ook in een stad is het helemaal niet haalbaar. Het is op dit moment een chaos en een jungle in het centrum en ook in de zuidelijke stadswijken. De Maagdenbrug is daar één van. Daar is aangepast sinds kort. Daar is al een ongeluk gebeurd. De Westersingel is een chaos als het gaat om fietsen en auto's. Wegversperring bij Parkweg. Volslagen onduidelijk voor mensen. Het leidt ook tot files. Ook voor taxi's onduidelijk hoe je daar moet rijden. Dat is nog los van dat er verbouwd gaat worden met Julianaplein waar een aantal andere facties ook al zorgen over hebben geuit. Hoe u de verkeersveiligheid het komend jaar gaat verbeteren, is voor mij een heel groot raadsel. Misschien kunt u daar wat verlichting in brengen, want met de huidige manier van doen en wegversperringen leidt het helemaal niet tot meer verkeersveiligheid is onze indruk.

00:46:13

Voorzitter: Volgende woordvoering van ChristenUnie.

00:46:19

De heer Dwarshuis: Dank u wel, voorzitter. Wij zijn - en dat mag ook wel gezegd worden - best blij met deze begroting, hoe verrassend dat misschien ook niet voor jullie allemaal is. Wij zijn blij dat er de laatste jaren veel meer aandacht is gekomen voor kwetsbare verkeersdeelnemers, zowel jongere verkeersdeelnemers als oudere verkeersdeelnemers. We zijn ook blij dat we daar op verschillende manieren handen en voeten aan geven, dus bijvoorbeeld door in de binnenstad het parkeren van fietsen weg te halen. Dat scheelt heel veel als je in een rolstoel beweegt. Ook dat we meer aandacht expliciet opnemen voor de veiligheid bij scholen. Daar zijn we ook groot voorstander van en dan kijken we er ook naar uit hoe dat volgend jaar wordt gedaan. We hebben nog wel als oproep - en dat doet de gemeente ook wel - maar blijf vooral leren van verschillende organisaties die zich inzetten voor ouderen, voor mensen met een fysieke beperking. Zoek hen op en neem ook hun tips en trucs mee in de ontwerpen die wij voor herinrichtingen van straten maken. Ik heb al even gezegd dat wij ook uitkijken naar de discussie volgend jaar over het herzien van de parkeervergunningen en dan met name naar de bezoekersvergunningen, hoe we die flexibeler kunnen maken. Voor mijn fractie zit daar ook expliciet in dat we goed kijken hoe we door het flexibeler te maken ook meer ruimte kunnen maken voor mensen die bijvoorbeeld tijdelijk of langere tijd afhankelijk zijn van mantelzorgers of families die bij hen langs komen en hoe we dat beter kunnen inrichten op een minder bureaucratische manier waar uren vervallen, en dat we daar wat meer eigen regie en verantwoordelijkheid voor mensen kunnen krijgen. Het herwinnen van de openbare ruimte zit hem bij de groene coalitiepartijen waar wij met veel tevredenheid mee in de coalitie zitten vooral in extra groen toevoegen. Voor mijn fractie zit het ook in toegankelijkheid. Daarom sluit ik me bij Student en Stad aan en vraag ik het college: is er een mogelijkheid om uit bijvoorbeeld meer opbrengsten voor het parkeren ook te kunnen kijken hoe we de fietsvlonders structureel kunnen maken en ook nadat een vlonder daar een tijdje gestaan heeft bijvoorbeeld een aantal parkeerplekken zouden kunnen inruilen voor fietsparkeerplekken? We weten dat één parkeerplek voor een auto minstens tien fietsparkeerplekken kan opleveren. Dat was het voor nu. Dank u wel.

00:49:11

Voorzitter: Volgende woordvoering van Partij van de Arbeid.

00:49:17

Mevrouw Pestman: Mijn fractie stemt in met dit onderdeel van de begroting. Dank.

00:49:24

Voorzitter: Partij voor het Noorden hebben we dan nog.

00:49:30

De heer Van der Laan: Wij zien ook even af van een woordvoering, voorzitter.

00:49:36

Voorzitter: Dan ben ik misschien iets te streng geweest op de tijd, want dan hebben we nu tijd over. Dat vult het college vast weer in. De wethouder heeft acht minuut 30.

00:49:50

Wethouder Van Niejenhuis: Ik was heel blij met een strenge voorzitter, maar dat geldt natuurlijk ook voor mij. Dank u wel allemaal voor de vragen. Ik ga proberen die zo goed mogelijk te beantwoorden. Ik ga ze langslopen, zoals u misschien van mij gewend bent, in de volgorde waarin ze gesteld zijn. Student en Stad vraagt naar de verlichting van fietspaden en ook of dat onderdeel kan worden van een scholenaanpak. Het college is van mening dat het niet onderdeel hoeft te zijn van de scholenaanpak, maar dat het standaard in aanleg en beheer een belangrijk aspect moet zijn. Als u concrete locaties heeft waarvan u zegt van daar is de verlichting defect of ontoereikend, horen wij dat heel graag. Er komt overigens ook een brief naar de raad naar aanleiding van vragen die hierover gesteld zijn, dus dan krijgt u hier ook meer informatie over. De heer Staijen, u heeft het college niet echt een vraag gesteld over het opdrachtenmodel elektrisch laden, maar de beantwoording van de heer Leemhuis en van de SP was volgens mij redelijk in de buurt van hoe het college dat voor zich ziet. Het gaat er niet zozeer over of een marktpartij dat beter zou kunnen. Waar het ons heel erg over gaat, is de snelheid. Wij willen heel graag het netwerk sneller uitrollen. Wat wij zien bij marktpartijen op dit moment is dat financiële overwegingen een rol spelen in de snelheid van het uitrollen. Om die reden zeggen wij ook: we willen het sneller uitrollen, laten we dan in dit proces als gemeente nu een grotere verantwoordelijkheid nemen. Op termijn gaan we daar misschien iets mee verdienen, maar de aanleg en de snelheid daarvan is voor ons heel belangrijk. Het blijft overigens zo dat marktpartijen uiteraard wel betrokken worden bij de aanleg. Misschien minder in de mede-opdrachtgevende rol, maar in de uitvoering zullen marktpartijen dit werk voor ons gaan doen.

00:51:34

Voorzitter: Een vraag van GroenLinks.

00:51:35

De heer Leemhuis: Voorzitter, het is een beetje een flauwe vraag aan de wethouder, maar vindt de wethouder het niet een beetje raar dat een partij die in december voor openbare laadinfra stemt in de commissie hier zegt ertegen te zijn?

00:51:48

Voorzitter: College.

00:51:50

Wethouder Van Niejenhuis: Ik heb de stemverhoudingen toen niet zo goed in de gaten gehouden, maar ik neem dit voor kennisgeving aan. Dank u wel. Voorzitter, ik ga verder. Parkeren is een melkkoe zegt de VVD en toch ook wel het CDA, want de opbrengst voor betaald parkeren zijn volgend jaar weer hoger, zegt u. Ik denk dat we niet moeten vergeten dat de automobilist ook een mens is en niet alleen maar een automobilist. Het wordt vaak heel digitaal gemaakt van de automobilist wordt gepakt, want die moet meer betalen. De automobilist is ook iemand die zich buiten zijn auto begeeft, zelfs een heel groot deel van zijn tijd zoals wij weten, en ook een persoon is die kan genieten van groene, met name ook veilige, omgeving. Dat is waar dit college voor staat. Deze stad heeft 230.000 inwoners en voor al die inwoners proberen wij een fijne, veilige leefomgeving te maken. Ook automobilisten dragen daar een steentje aan bij. Dat vinden we ook terecht, omdat de auto ons ongelofelijk veel kost. Als het niet over geld gaat, gaat het wel over de ruimte, dus daar mag ook iets tegenover staan. Dat is de reden waarom we de automobilist belasten, waarom parkeertarieven zo hoog zijn als ze zijn. Dat geld zetten we in om onze stad voor iedereen is, dus ook voor de automobilist, een stuk veiliger en schoner te maken.

00:53:09

Voorzitter: Een vraag van de VVD.

00:53:10

De heer Heiner: Dank, voorzitter. Dat is altijd het antwoord van het college, maar als we bijvoorbeeld naar de Hoornsemeer kijken, is het heel groen, is er heel veel water, daar is een veilige straat en toch voeren we daar betaald parkeer in. Dat kan ik niet rijmen met uw uitleg.

00:53:27

Voorzitter: Wethouder.

00:53:30

Wethouder Van Niejenhuis: Dat is een combinatie van factoren, voorzitter. Enerzijds de ingrepen die je wilt plegen in de openbare ruimte en het beprijzingsmechanisme voor het gebruik van de auto, wat daar bij helpt. Anderzijds ook, zoals we weten, de parkeerdruk. Daar hebben we in deze raad ook voldoende over gediscussieerd, geloof ik. Dat is ook een overweging om het al dan niet in te voeren. Al met al vinden wij de beweging die de stad maakt richting het primaat voor de voetganger en de fietser, een veiliger, groene, schone openbare ruimte vooropstellen. Daar levert de automobilist inderdaad een bijdrage aan. Daarmee is het wat ons betreft geen melkkoe, maar is het wel nodig om het einddoel te bereiken, namelijk die veilige, openbare ruimte.

00:54:14

Voorzitter: We gaan verder met de beantwoordingen.

00:54:17

Wethouder Van Niejenhuis: De VVD geeft aan met een motie te komen om uit de gemeenschappelijke regeling te stappen voor het openbaar vervoer in Groningen en Drenthe. Ik denk dat dat het kind met het badwater weggooien is. We zijn het erover eens dat de gemeente Groningen zich op het standpunt blijven stellen dat wij niet zouden mee moeten betalen met tekorten. Daar is ook al beweging, want daar

komen extra middelen vanuit het Rijk. Wethouder Broeksma doet zijn best om die bijdrage te voorkomen. Als wij uit de gemeenschappelijke regeling zouden stappen, dan hebben wij ook geen invloed meer op die gemeenschappelijke regeling, terwijl bijna alle buslijnen in de stad beginnen en/of eindigen. Het is voor ons van heel groot belang om daar stevig aan het stuur te kunnen blijven zitten. Dan richting het CDA: inderdaad, in kwartaal twee komen wij met een wensen en bedenkingenbrief waarbij we in zijn totaliteit kijken naar bewonersvergunningen, wijkcentrum zones, tarieven, parkeerzones. Dat is allemaal inderdaad op de planning. Ik denk dat het goed is om dat debat met elkaar in tweede kwartaal van 2024 te gaan voeren. Partij voor de Dieren, voorzitter, vraagt nog naar de ring zuid, 80.000 auto's minder. Ik ben zelf ook automobilist. Ik denk dat dit ook een geval is van wal keert schip. Ik ga bijna altijd op de fiets in de stad - laat ik mezelf even als uitgangspunt nemen - omdat ik weet dat het met de auto naar de stad komen vaak lastig is. Zeker nu met deze werkzaamheden. Dat is misschien helemaal niet zo verkeerd. Aan de andere kant is het zo dat we natuurlijk wel willen dat de stad goed functioneert, dat economisch verkeer zijn weg kan vinden, het maatschappelijk verkeer zijn weg kan vinden. Daarom informeren wij mensen. As u mij vraagt van wat kunnen wij als raad hierin doen? Ik denk dat de bewustwording een heel groot deel is. Als mensen weten in welke periode het voor hun extra lastig zal zijn om met de auto te komen, zullen ze eerder geneigd zijn om de fiets te pakken of de bus te nemen. Laten we daar met zijn allen aan werken. Ondertussen lopen die gesprekken met de grote bedrijven, onderwijsinstellingen. Via Groningen Bereikbaar hebben wij goede hoop dat het goed komt. Als u mee wilt doen in de bewustwording, heel graag. D66 vraagt naar de Westflank-studie en eigenlijk zegt u ook van is het nou verstandig om te blijven bouwen terwijl er nog niet die studie ligt voor de Westflank? Ik kan me wel vinden in de zorgen die D66 hierover heeft. Die Westflank-studie voeren we nu uit. Daar is geloof ik eerder al over gezegd dat we die dit jaar zouden opstarten. Wat we willen doen, is dat we stappen zetten richting het [onhoorbaar] van 2024. Dat betekent ook dat we eerder daarvoor bij deze raad langskomen met die eerste stappen in het maken van de Westflank-studie. Hij is - dat ben ik helemaal met D66 eens - ontzettend belangrijk, omdat wij aan de Westflank gewoon nog hele grote ontwikkeling voorzien. Tegelijkertijd is die ook wel ingewikkeld, omdat je met meerdere overheden samen daar een plan voor moet maken en omdat de wensen voor de Westflank ook nog wel een beetje verschillen per overheid. U zegt van bekijk het stationsgebied verkeerskundig, als ik u goed begrijp. Ik heb onlangs een presentatie gekregen van de eerste beelden bij de ontwikkeling van de noordzijde van het stationsgebied en dat was puur verkeersmatig ingestoken. Wij maken nu een hele goede analyse van wat gebeurt er nou feitelijk aan de noordzijde van het station qua verkeer en hoe gaan we dat verkeer in de toekomst faciliteren? Van daaruit worden de plannen stedenbouwkundig et cetera opgebouwd. Dat is echt de basis van wat we daar doen. U zegt ook van maak werk van fietsparkeren en anders wees coulant met handhaving. Dat ben ik ook volledig met u eens. Als wij niet het fietsparkeren goed hebben geregeld en mensen geen alternatief kunnen bieden, kunnen wij ook niet op zijn allerstrengst handhaven. Dat is gewoon niet redelijk en niet billijk. Dat zullen we ook niet doen. Tegelijkertijd is het natuurlijk wel zo dat mensen continu het signaal moeten blijven afgeven dat als ze fout parkeren het niet in orde is, want het levert heel veel overlast op voor voetgangers. Daar zijn we het ook met elkaar over eens, dus we zullen er zeker niet mee stoppen. Ik ben het met u

eens dat we ook moeten werken aan fietsparkeeroplossingen. De PVV zegt van de bereikbaarheid van de stad is essentieel. Veel mensen zullen met de auto de stad benaderen. Maken we dit niet veel te lastig? Ik denk dat het één van de redenen is dat je langs bijna alle invalswegen van de stad een P&R vindt. Het is ook voor gezinnen uit de provincie heel goed mogelijk om naar een P&R te gaan en daarover te stappen op de bus en dan word je in hartje stad afgeleverd, bij wijze van spreken. Dat probleem zie ik niet zo. Dat je daar een overstap voor moet maken en niet helemaal de stad misschien in kunt rijden, zonder daarvoor parkeerkosten te maken - dat kan natuurlijk, je kunt parkeren onder het Forum of bij het station. Dat kan op heel veel plekken - is de tijd waarin we nu leven en die past bij de inhoudelijke agenda van de stad. We willen die auto niet meer hier op de Grote Markt. Je kan prima met de bus in de binnenstad komen. Dat is niet onmogelijk en zelfs best wel makkelijk. U zegt ook van onduidelijkheid over weginrichting omdat fietsers en voetgangers primaat krijgen, kans op files en ongelukken. Wat wij juist zien, is dat in situaties waar verkeerssituaties minder overzichtelijk zijn ook minder ongelukken optreden, omdat mensen heel erg goed opletten. We zien juist dat het op heel veel plekken ontzettend goed werkt. We kijken steeds van is dat iets wat je op deze plek kunt toepassen of vraagt het juist om een hele duidelijke inrichting? Wat we ook niet moeten vergeten, is dat op het moment dat je stoplichten weghaalt de doorstroming van verkeer, en daarmee ook voor automobilisten, juist heel veel beter kan worden. Ook dat is weer per kruispunt verschillend, maar dat is wat we zien op Diepenring. U zegt ook nog iets over het openbaar vervoer. Hoe kan het nou dat het college steeds wijst naar het openbaar vervoer als de beste oplossing of het beste alternatief voor autogebruik, terwijl ondertussen bezuinigd wordt? Daar zit een hele grote zorg voor het college. Wij willen niet dat er verder bezuinigd wordt op openbaar vervoer. Gelukkig is daar op landelijk niveau ook veel beweging in nu. Wij denken dat juist het in stand houden en het uitbreiden van lijnen ervoor zorgt dat het openbaar vervoer een goed alternatief is. Daar zullen we ons ook voor blijven inzetten. Dat doen we op het niveau van het OV-bureau, maar dat doen we ook in de gesprekken met de wijk- en buurtverenigingen, de initiatieven die er zijn op het gebied van deelmobiliteit en de wijkhubs. Daar zullen we ons op alle vlakken voor inzetten. Tot slot, ChristenUnie zegt nog van die fietsvlonders, kan daar niet meer gebeuren, kan er niet extra gebeuren? Eigenlijk is dat gewoon geregeld in de begroting. Er zijn op dit moment niet meer aanvragen dan de middelen voor geraamd zijn in 2024. Wij denken dat het niet nodig is om daar nu meer geld voor beschikbaar te stellen.

01:01:12

Voorzitter: Volgens mij was toch een vervolgvraag van D66, VVD en GroenLinks. Daarna stoppen we... Opeens heeft iedereen een vervolgvraag. D66.

01:01:27

De heer Rustebiel: Nee, dat zoek ik zelf wel even uit. Dat is een technische vraag over de volgorde der dingen op west. Daar kom ik wel uit.

01:01:33

Voorzitter: VVD.

01:01:33

De heer Heiner: Ik vroeg nog of het college heeft overwogen om met de extra opbrengsten van parkeren de tarieven te verlagen. Daar heb ik volgens mij geen

antwoord op gehad. Mijn andere vraag was dat ik niet helemaal goed verstaan had of het nou Q2 was waarin die brief over betaald parkeren komt of Q4. Op de LTH staat nog steeds Q4.

01:01:51

Voorzitter: Wethouder.

01:01:54

Wethouder Van Niejenhuis: Dat zou Q2 moeten zijn op de LTH. Ik geloof ook dat die er zo op staat. Uw andere vraag heb ik beantwoord. Ik heb u gezegd wat wij doen met de opbrengst vanuit betaald parkeren. We hebben daarmee dus niet overgewogen om daarmee tarieven voor automobilisten te verlagen.

01:02:16

Voorzitter: Student en Stad.

01:02:17

Mevrouw De Groot: U stipt het het net nog event aan, maar dan is nu de toezegging van u dat de fietsvlonders dit jaar niet tegen de financiële muur aan gaan lopen zoals we afgelopen jaar wel er tegenaan zijn gelopen, maar dan gaat het nu dit jaar niet een probleem zijn.

01:02:32

Wethouder Van Niejenhuis: Ik kan niet voorspellen, voorzitter, hoeveel aanvragen er binnen zullen komen, maar op basis van de aanvragen die wij in het verleden hebben binnengekregen denken we dat we het nu voldoende hebben begroot. Als dat wel te beperkt blijkt te zijn, moeten we het daar met elkaar over gaan hebben. Het is een beweging die wij als college ook van harte toejuichen.

01:02:47

Voorzitter: PVV.

01:02:48

De heer Ram: Ik had een vraag gesteld over de verkeersveiligheid in relatie tot alle wegwerkzaamheden. Mijn ervaring leert - maar ook van de taxichauffeurs hoor ik dat - dat het heel erg onduidelijk is.

01:03:03

Voorzitter: Wethouder.

01:03:07

Wethouder Van Niejenhuis: Excuus dat ik die niet meteen beantwoord heb. Ik vatte dat meer op als weginrichtingen die naar uw smaak diffuser worden. Specifiek bij werkzaamheden is het natuurlijk ontzettend belangrijk dat we er heel goed op sturen dat duidelijk is wat de alternatieven zijn. Dat proberen we ook te doen door duidelijk aan te geven waar je wel langs kan, waar je niet langs kan en wat de alternatieven zijn. Daar is heel veel aandacht voor bij alle grote projecten. Dat gaat vast niet altijd goed, maar als u concrete voorbeelden heeft van waar dat dan niet goed gaat, zijn die altijd van harte welkom. Er zijn meer raadsleden, zeg ik maar even zonder iemand specifiek aan te kijken, die de gemeente vaak informeren over waar bijvoorbeeld voor fietsen nog niet helemaal goed aangegeven is.

01:03:54

Voorzitter: Bedankt allemaal. Zijn er nog moties voor volgende week? Aan de VVD kant, CDA dacht ik. Helemaal goed. Dat zien we volgende week allemaal. Bedankt allemaal.